

GÜNEYDOĞU ANADOLU PROJESİ'NDE SON DURUM GAP İDARESİ'NİN FAALİYETLERİ

**GÜNEYDOĞU ANADOLU PROJESİ GAP'TA GERÇEKLEŞMELER
GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ TEŞKİLATI GAP BÖLGE
KALKINMA PLANI GAP İDARESİ'NİN YÜRÜTTÜĞÜ ÇALIŞMALAR SANAYİNİN
GELİŞİMİNE YÖNELİK ÇALIŞMALAR TARIMSAL FAALİYETLER SOSYAL GELİŞMEYE
İLİŞKİN ÇALIŞMALAR ALTYAPIYA İLİŞKİN ÇALIŞMALAR
ÇEVRE ve KÜLTÜR ULUSLARARASI İLİŞKİLER
GAP İDARESİ'NİN TEMEL GÖREVLERİ**

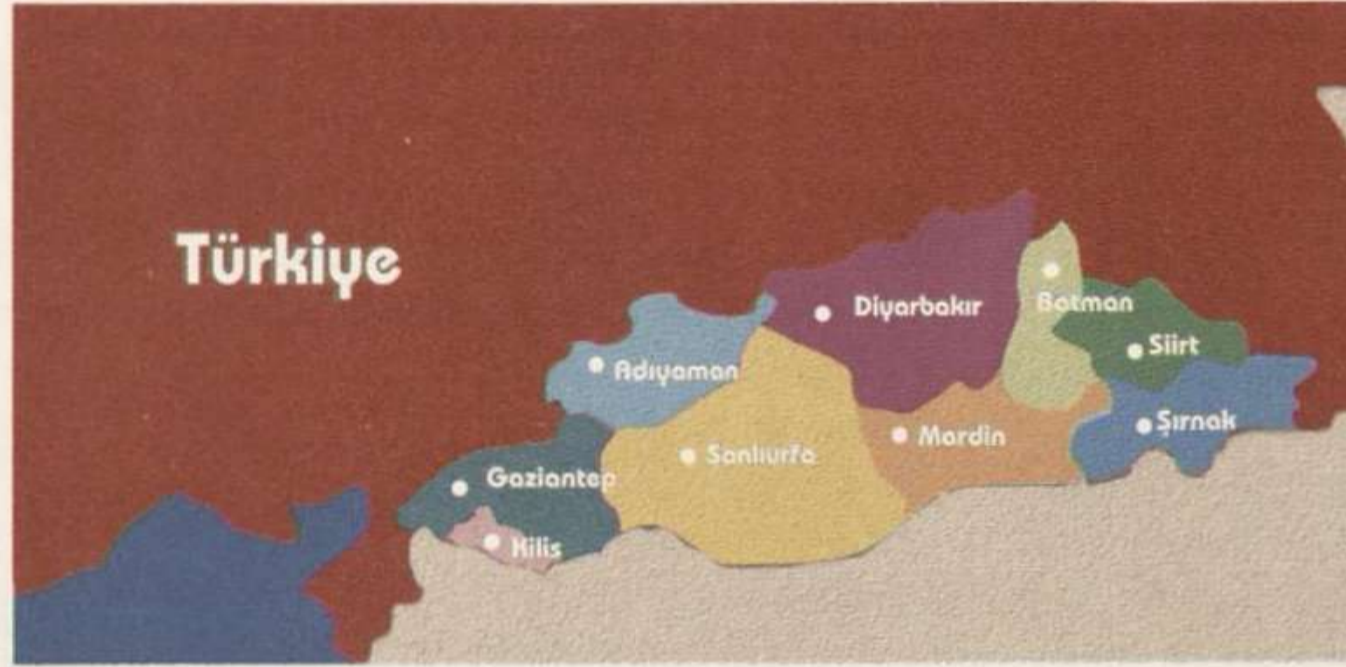

T.C BAŞBAKANLIK
GÜNEYDOĞU ANADOLU PROJESİ
BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

Ağustos 2007

GÜNEYDOĞU ANADOLU PROJESİ

Güneydoğu Anadolu Projesi, (GAP) Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin sahip olduğu kaynakları değerlendirerek bu yörede yaşayan insanlarımızın gelir düzeyini ve yaşam kalitesini yükseltmeyi, bölgelerarası farklılıkları gidermeyi ve ulusal düzeyde ekonomik gelişme ve sosyal istikrar hedeflerine katkıda bulunmayı amaçlayan, aynı zamanda ülkemizi uluslararası alanda markalaştıran son derece önemli ve kapsamlı bir projedir.

Projenin uygulandığı bölgede Adiyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak olmak üzere 9 ilimiz yer almaktadır. GAP Bölgesi alan ve nüfus açısından ülkemizin yaklaşık % 10'luk bir bölümüne tekabül etmektedir. Bununla birlikte ülke genelinde ekonomik olarak sulanabilir toplam alanın % 20'sine sahiptir ve Fırat ve Dicle nehirleri birlikte Türkiye'nin toplam su potansiyelinin % 28'ini oluşturmaktadır.

	TÜRKİYE	GAP	GAP/TR
Yüzölçümü km ²	780.000	75.000	% 9.7
Nüfus (2000-milyon)	67.8	6.6	% 9.7
Yıllık Nüfus Artış Hızı yüzde (1990-2000)	1.8	2.5	

Gayrisafi Bölgesel Hasıla'nın (GSBH) Gayrisafi Yurtiçi Hasıla (GSYH) içindeki payı; 1985 yılında % 4 düzeyinde iken 2001 yılında % 5.5 düzeyine, kişi başına gelir ise aynı yıllar itibariyle % 47'den % 55'e yükselmiştir.

BÖLGENİN TÜRKİYE KATKISI

	GAP	TÜRKİYE
GSBH	6 077	109 885
Kişi Başına Milli Gelir Cari \$	1 186	2 146
	1985	2001
GSBH/GSYH %	4	5.5
Kişi Başına Milli Gelir %	47	55

Güneydoğu Anadolu Projesi, başlangıçta Bölge'nin su ve toprak kaynaklarının geliştirilmesine dayanan bir program olarak ele alınmış ve bu kapsamda Fırat ve Dicle nehir havzalarında sulama ve hidroelektrik enerji üretimine yönelik 13 proje paketinin toplamı olarak planlanmıştır. Bu projelerle 22 baraj, 19 hidroelektrik santrali ve 1.82 milyon hektar alanda sulama şebekesi yapımı öngörülmüştür. 1989 yılında GAP Master Planı'nın hazırlanması ile tarım, sanayi, ulaştırma, eğitim, sağlık, kırsal ve kentsel altyapı yatırımlarını da içine alan GAP entegre bir bölgesel kalkınma projesine dönüşmüştür. Daha sonra dünyada yaşanan gelişmelere paralel olarak Güneydoğu Anadolu Projesi uygulamalarında da sürdürülebilir kalkınma felsefesi benimsenmiş ve bu çerçevede insani gelişme, katılımcılık, eşitlik ve adalet ilkeleri temel alınmıştır. GAP bugün, su kaynakları geliştirme programının yanı sıra tüm sektörlerdeki yatırımları da içine alan, sürdürülebilir insani kalkınmaya dayalı entegre bir bölgesel kalkınma projesi olarak uygulanmaktadır. GAP'ın tamamlanmasıyla; 1.82 milyon ha alanın sulanması, yılda 27 milyar kilovat-saat elektrik üretimi, kişi başına gelirde % 209 artış ve 3.8 milyon kişiye istihdam olanağı hedeflenmiştir.

GAP HEDEFLERİ

1.82 Milyon ha alanın sulanması
Yılda 27 milyar kWh elektrik üretimi
Kişi Başı gelirde % 209 artış
3.8 milyon kişiye istihdam

GAP TOPRAK ve SU KAYNAKLARI GELİŞTİRME PROJELERİ

FIRAT

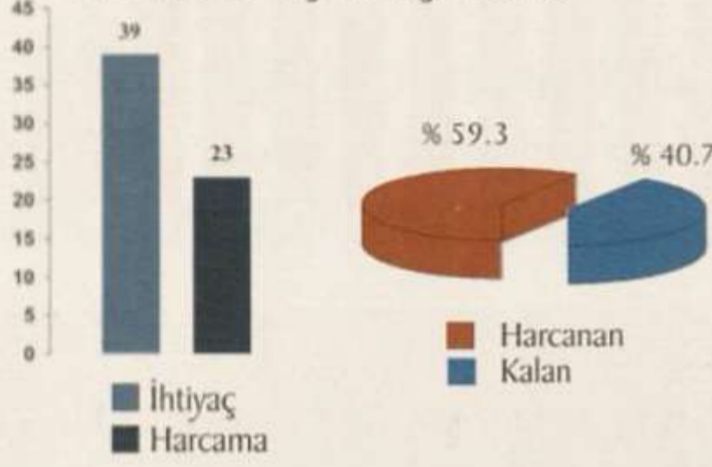
1. Karakaya Bar./HES
2. Aşağı Fırat
3. Sınır Fırat
4. Suruç - Yaylak
5. Adıyaman - Kahta
6. Adıyaman - Göksu - Araban
7. Gaziantep

DİCLE

1. Dicle - Kralkızı
2. Batman
3. Batman - Silvan
4. Garzan
5. Ilısu
6. Cizre

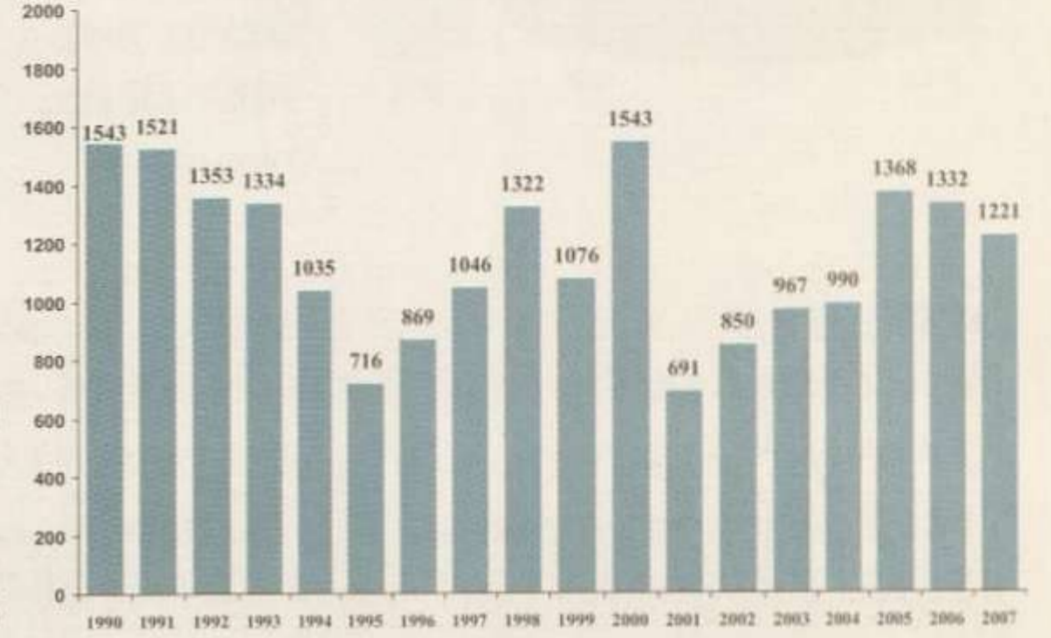
Kamu Yatırımları

NAKDİ GERÇEKLEŞMELER

Master Plan öngörülerini doğrultusunda belirlenen GAP kamu yatırımları finansman ihtiyacı 2007 yılı fiyatlarıyla toplam 39 milyar YTL düzeyindedir. 2006 yılı sonuna kadar tahmini olarak 23 milyar YTL harcama yapılmış ve nakdi gerçekleşme % 59.3 düzeyine ulaşmıştır.

GAP yatırım ödeneklerinin 1990-2007 dönemi itibariyle yıllık seyri incelendiğinde, GAP'a toplam kamu kaynaklarından yılda ortalama % 7.1 oranında pay ayrıldığı gözlenmektedir. GAP'ın ülke yatırımları içindeki payı; 2002 yılında % 5.9, 2003 yılında % 5.8, 2004 yılında % 6.8, 2005 yılında % 7.0, 2006 yılında % 7.2 ve 2007 yılında % 7.1 olmuştur.

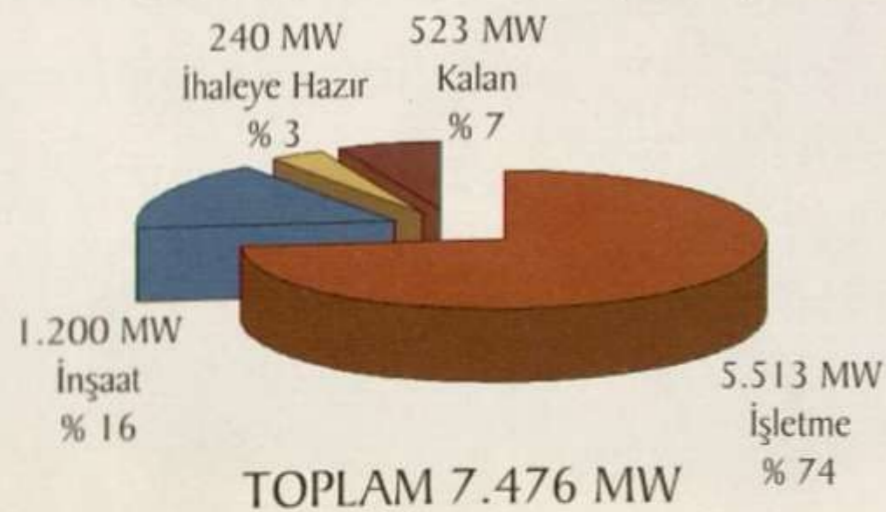

Enerji

GAP kapsamında, 2006 sonu itibariyle Şanlıurfa HES'in de bitmesiyle toplam 8 hidroelektrik santrali tamamlanmış; santral kurulu güçleri itibariyle hidroelektrik enerji projelerinin % 74'ü gerçekleştirilmiştir. Karakaya, Atatürk, Batman, Kralkızı, Dicle, Birecik ve Karkamış hidroelektrik santrallerinin işletmeye alınışından 2006 yılı sonuna kadar toplam

274.3 milyar kilovat-saat elektrik enerjisi üretilmiş ve ülkemizin enerji ihtiyacının önemli bir bölümü karşılanmıştır. Üretilen bu enerjinin parasal değeri 16.5 milyar ABD Doları'dır (1 kWh=6 cent). Türkiye'de 2006 yılında üretilen 44 milyar kilovat-saatlik hidroelektrik enerji içinde, GAP 21 milyar kilovat-saatlik hidroelektrik üretimiyle % 48.5'lik bir paya sahiptir. Üretilen elektriğin parasal değeri ise yaklaşık 1.2 milyar ABD Doları'dır.

GAP HİDROELEKTRİK ENERJİ PROJELERİ

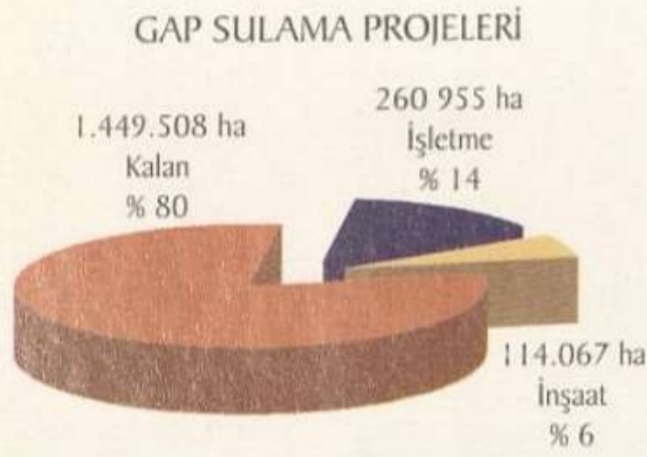

GAP'IN HİDROELEKTRİK GETİRİSİ 2006

Santral	Milyar kWh	Eşdeğeri milyon \$
Karakaya	8.6	516
Atatürk	8.9	533
Kralkızı	0.1	7
Karkamış	0.4	28
Dicle	0.2	13
Birecik	2.7	160
Batman	0.5	31
GAP	21.4	1 288
TÜRKİYE		44 milyar kWh
GAP'ın Türkiye içindeki payı		% 48.5
Kümülatif Elektrik Üretimi		274.3 milyar kWh (16.5 milyar \$)

Tarım

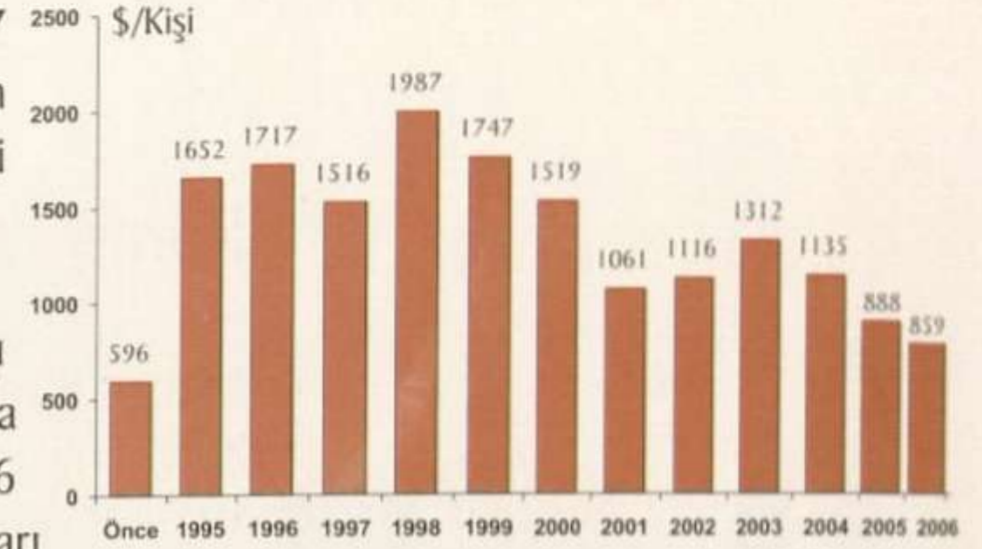
GAP Bölgesi'nde 2006 yılı itibariyle 260 955 ha alan sulamaya açılmıştır. 114.067

ha alanda halen sulama şebeke inşaatı devam etmektedir. GAP sulama yatırımlarının fiziki gerçekleşmesi 2006 yılı itibariyle % 14'tür.

1995 yılından itibaren sulamanın başladığı Şanlıurfa-Harran Ovası'nda 30.000 ha alanda sulama öncesi kişi başına katma değer 596 ABD Doları, 2006 yılında 859 ABD Doları olmuştur.

HARRAN ÖRNEK ALAN KİŞİ BAŞI TARIMSAL KATMA DEĞER

Sanayi

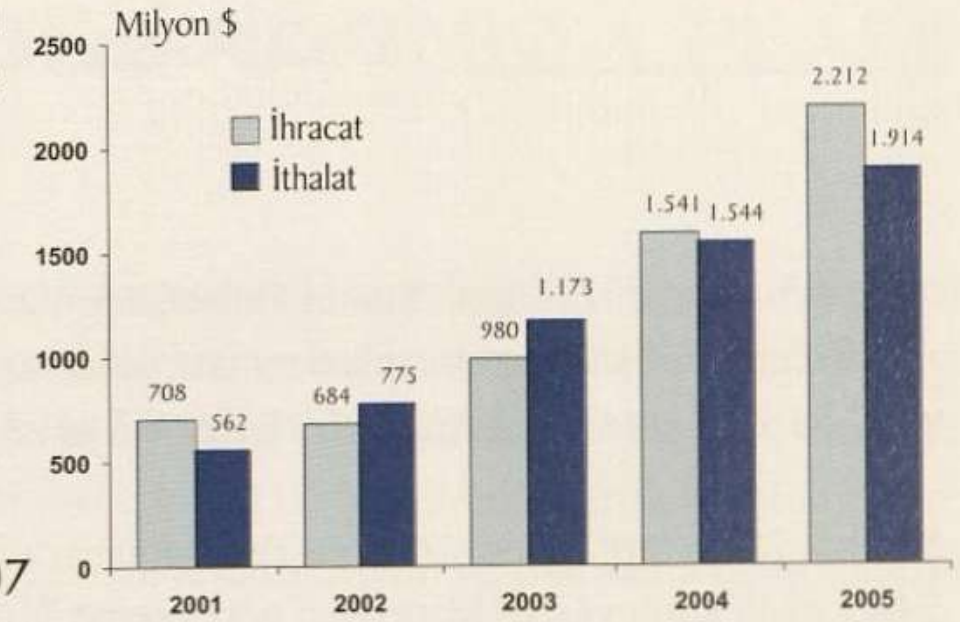
GAP Bölgesi'nde biri Gaziantep, diğeri Mardin'de olmak üzere 2 serbest bölge mevcuttur. 8 organize sanayi bölgesi (OSB) tamamlanmış, 11 OSB ise yatırım programında yer almaktadır. İnşaatı devam eden 4 OSB'de de üretime geçilmiş olup faaliyetteki OSB sayısı 12'dir. Bölge'de, 2007 yılı itibariyle, 25 küçük sanayi sitesi (KSS) faal durumdadır; 12 KSS'nin ise yapım çalışmaları devam etmektedir.

Bölge'nin sulu tarıma açılması ile beraber sanayide önemli gelişmeler meydana gelmiş; sanayi tesisleri sayısı iki katına çıkmıştır. 2006 yılı sonu itibariyle GAP Bölgesi'nde on kişiden fazla işçi çalıştıran işletme sayısı 1 834'tür. Bu işletmelerde toplam 80 776 kişi istihdam edilmektedir. Bölge sanayinin Türkiye sanayi katma değeri içindeki payı ise % 2'den % 4'e yükselmiştir.

GAP'tan yapılan ihracat düzeyinde de artış olmuş; 2001 yılında 708 milyon ABD Doları olan ihracat tutarı 2006'da 2 413 milyon dolara yükselmiştir. GAP Bölgesi'nden yapılan ihracatın Türkiye'nin toplam ihracatı içindeki payı da aynı dönemde % 2.3'ten % 2.8'e çıkmıştır.

GAP'TA İTHALAT ve İHRACAT

Ulaştırma

2006 yılı itibariyle GAP Bölgesi'nde karayolu ağı uzunluğu 34 975 km'dir. Bunun 203 km'si otoyol, 5 904 km'si devlet ve il yolu, 507km'si bölünmüş yol, 28 361 km'si ise köy yoludur. İnşa halindeki Gaziantep-Şanlıurfa Otoyolunun tamamı 2007 yılında trafiğe açılmış olacaktır.

2007 yılında trafiğe açılmış olacaktır.

Türkiye devlet ve il yolu şebekesinin % 9.2'si, köy yolları şebekesinin % 10.1'i Bölge'dedir ve Bölge'deki köylerin % 98'i anayol ağına bağlanmış durumdadır.

Bölge'nin 7 ilinde havaalanı vardır. Ayrıca, Türkiye'nin en büyük kargo havalimanı olan GAP Uluslararası Havaalanı 2007 yılında Şanlıurfa'da hizmete açılmıştır.

Gaziantep-Şanlıurfa (Çevreyolu Dahil) Otoyolu 2007 yılında (Fırat Nehrin'den geçişi sağlayacak köprü dahil) trafiğe açılmış olacaktır.

Bölge'de 2 adet konvansiyonel 5 adet STOL tipi havalimanı bulunmaktadır.

Türkiye'nin en büyük kargo havalimanı GAP Bölgesi'nde inşa edilmiş ve 16 Temmuz 2007 tarihinde hizmete açılmıştır.

Şanlıurfa-Kızıltepe-Silopi (Habur Sınır Kapısı) 2x2 bölünmüş yolu'nun fiziki gerçekleşmesi % 20'dir.

GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ TEŞKİLATI

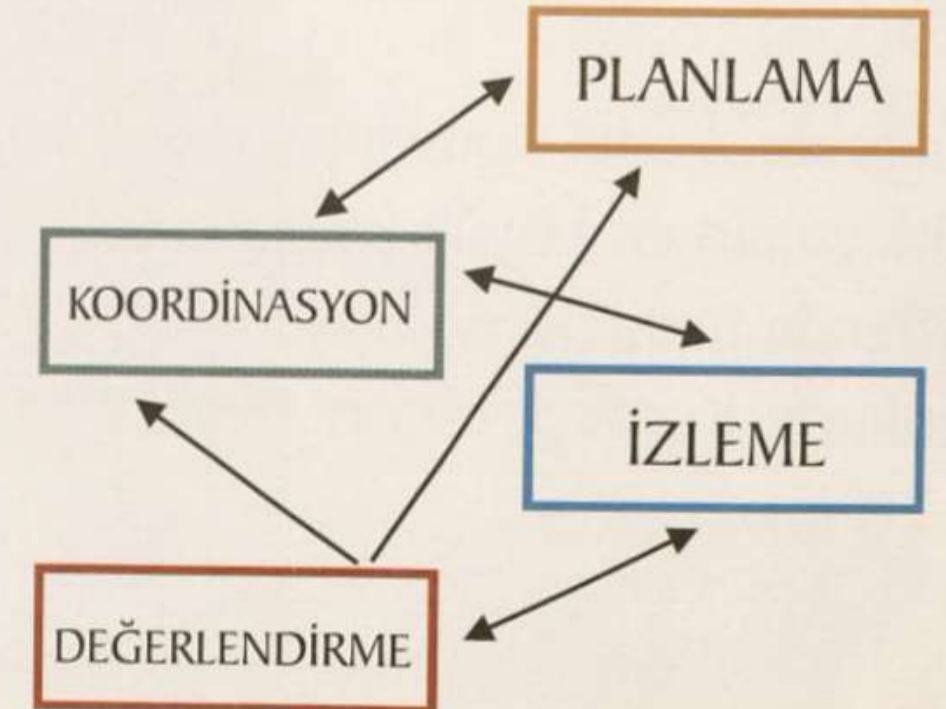
1989 yılında 388 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile 15 yıllık bir süre için kurulmuştur. GAP İdaresi'nin asli görevi GAP Bölgesi'nde kalkınmanın planlanması, yönlendirilmesi, izlenmesi ve kuruluşlararası koordinasyonun sağlanmasıdır. 4 Kasım 2004 tarih ve 5254 sayılı yasa ile İdare'nin görev süresi 3 yıl ; 25 Mayıs 2007 tarih ve 5670 sayılı yasa ile bu defa 5 yıl daha uzatılmıştır.

8 Şubat 2006 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında 5449 sayılı Kanun GAP İdaresi'nin görevlerine "Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak illerini kapsayan bölgelerde kurulacak kalkınma ajansları üzerindeki koordinasyon görevini, Devlet Planlama Teşkilatı'nın belirleyeceği usul ve esaslara göre yürütmek" görevini de eklemiştir. Artık GAP İdaresi, Bölge'de kurulacak üç kalkınma ajansının koordinasyonundan da sorumlu olacaktır.

Teşkilatın en üst karar organı GAP Yüksek Kurulu, icra organı ise GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'dır.

GAP İDARESİ'NİN GÖREVLERİ

GAP BÖLGE KALKINMA PLANI

1989 GAP Master Planı'nın yapımından sonra Bölge'de ve Türkiye'de plan kapsamındaki varsayımlara uymayan önemli gelişmeler meydana gelmiş ve plan hedeflerinden önemli ölçüde sapmıştır. Ayrıca, çevre konularına duyarlılık artmış, katılımcılık, kalkınmanın sürdürülebilirliği, cinsiyet dengeli kalkınma gibi kavramlar ön plana çıkmıştır. Diğer yandan, Haziran 1998'de alınan Bakanlar Kurulu kararı ile GAP'taki tüm yatırımların tamamlanması için 2010 hedef yılı olarak belirlenmiş ve GAP'ın tüm sektörel bileşenleriyle birlikte öngörülen tarihte tamamlanması için gerekli koordinasyon ve planlama çalışmalarını yapma görevi GAP İdaresi'ne verilmiştir.

GAP BÖLGE KALKINMA PLANI

1. Sulama yatırımlarının tamamlanması
2. Sağlık ve eğitim göstergelerinin ülke ortalamalarına getirilmesi
3. Bölge doğal kaynaklarının korunması
4. İnsani gelişmeye yönelik uygulamaların programlanması
5. Kentlerin nüfus emme kapasitelerinin artırılması

Hazırlanan GAP Bölge Kalkınma Planı 6 Kasım 2002 tarihli ve 2002/48 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile Güneydoğu Anadolu Bölgesi için yapılacak plan, program ve uygulamalarda dikkate alınmak üzere tüm kuruluşlara gönderilmiştir.

GAP İDARESİ'NİN YÜRÜTTÜĞÜ ÇALIŞMALAR

Ülkemizdeki ilk bölge kalkınma teşkilatı olan GAP İdaresi, 18 yıllık deneyimlerini kullanarak sürdürülebilir insani gelişme temelindeki entegre bölgesel kalkınma yaklaşımıyla üç temel görevi yerine getirmektedir.

I. GAP kapsamındaki yatırımların, zaman ve mekan açısından birbirleriyle uyum içerisinde gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla kurumlararası koordinasyonu en etkin şekilde sağlayacak çalışmaları yürütmektedir. Kurumlararası ve sektörlerarası koordinasyon toplantıları yaparak öncelikli ve koordinasyon gerektiren konuları belirleyip, GAP Yüksek Kurulu'na taşıyarak zamanında çözüme yönelik kararlar alınmasını sağlamaktadır.

2003 yılından bu yana yapılan GAP Yüksek Kurulu toplantılarının sonucunda;

- Bölge Kalkınma İdaresi kavramının daha geniş bir perspektif çerçevesinde değerlendirilmesi konusunda hazırlanan rapor ilgili mercilere sunulmuştur.
- Tarla içi geliştirme hizmetleri ile arazi toplulaştırma faaliyetlerinin sulama yatırımlarına paralel yürütülmesi ve önceliklerin belirlenmesi konusunda yapılan görüşmeler sonucunda kapalı drenaj çalışmalarını yürütmek için DPT tarafından ilgili kuruma 8 milyon YTL ödenek aktarılmıştır.
- Sulama yatırımlarının hızlandırılması amacıyla alternatif finans modellerinin değerlendirilmesine yönelik çalışma tamamlanmıştır.
- Sulama, toplulaştırma ve karayolları yatırımlarında maliyetlerin azaltılması ve yatırımların hızlandırılması amacıyla yapılan çalışma sonucunda 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu'na eklenen bir madde ile ilgili kurum ve kuruluşların kendi alanlarında toplulaştırma yapması mümkün kılınmıştır.

II. Bölgesel gelişmenin sağlanması amacıyla yerel potansiyelleri ve dinamikleri harekete geçirecek, özel sektörü Bölge'de yatırım yapmaya yönlendirecek çalışmaları gerçekleştirmektedir.

III. GAP çerçevesinde uluslararası ilişkileri geliştirmek, GAP yatırım potansiyelini ve yatırım fırsatlarını uluslararası platformlarda tanıtmak, hazırlanan projelere fon bulmak gibi faaliyetleri sürdürmektedir.

EKONOMİK GELİŞMEYE YÖNELİK ÇALIŞMALAR
Tarımsal Araştırma ve Uygulama Projeleri
Sanayinin Gelişimine İlişkin Çalışmalar
Özel Sektör Yatırımlarının Teşviki Amacıyla Yapılan Çalışmalar

SANAYİNİN GELİŞİMİNE YÖNELİK ÇALIŞMALAR

Girişimci Destekleme ve Yönlendirme Merkezleri (GAP-GİDEM)

Bölge'de yatırımların artırılması, girişimciliğin yaygınlaştırılması ve geliştirilmesi amacıyla yerli ve yabancı girişimcilere danışmanlık hizmeti vermek üzere Adıyaman, Diyarbakır, Mardin ve Şanlıurfa illerinde kurulan Girişimci Destekleme ve Yönlendirme Merkezleri (GİDEM), özellikle imalat sanayine yönelik, küçük ve orta ölçekli işletmelerin girişimcilik, yönetsel ve operasyonel kapasitelerinin geliştirilmesi amacıyla faaliyet göstermektedir.

Kasım 2002 ve Mart 2007 tarihlerinde GİDEM ofisleri tarafından düzenlenen;

- Eğitim/seminer faaliyetlerinden 4 347 firma/STK,
- Bilgilendirme hizmetinden 2 087 girişimci,
- Danışmanlık/tavsiye/yönlendirme hizmetlerinden ise 1 455 işadamaı faydalanmıştır.

GİDEM Ofislerinin yürüttüğü hizmetler ve faaliyetleri yoluyla işletmelerin "satışlarına, ihracatına, verimliliğine ve istihdamına" yapılan katkı "Gelire Dayalı Ekonomik Analiz Yöntemi" ile belli varsayımlara bağlı olarak her altı ayda bir ölçülmektedir. Bu çerçevede 2003 yılından bu yana GİDEM hizmetleri vasıtasıyla yerel ekonomiye getirilen hasıla katkısı toplam 14.029.595 Avro, gerçekleştirilen yatırım 27.565.221 Avro, firmaların satışlarında 60.466.843 Avro, ihracatlarında 11.366.750 Avro, istihdamlarında ise 1.688 kişilik artış belirlenmiştir.

Bölgesel GSYİH katkısı	14.029 milyon Avro
İstihdam	1.688 kişi
Yatırımlar	27.565 milyon Avro
Satışlar	60.466 milyon Avro
İhracat	11.366 milyon Avro

KOSGEB ile işbirliği çerçevesinde;

- ☛ KOBİ'lere KOSGEB tarafından yaklaşık 5 milyon YTL tutarında destek sağlanmıştır.
- ☛ 167 işletmeye yönelik işletme tanıtı çalışması yapılmıştır.
- ☛ Ürdün İş Gezisi 45 sanayicinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

GİDEM FIRSAT PENCERELERİ

1 - Adıyaman Tekstil Eğitim Merkezi (ATEM)

Adıyaman'da kurulu konfeksiyon işletmelerinin nitelikli elaman sorunlarının çözülmesi ve konfeksiyon sanayinin verimliliğinin artırılması amacıyla kurulmuştur. Yılda yaklaşık 1.000 işgücünün eğitilerek yerel ekonomiye 1.2 milyon Avro civarında katkı sağlanması hedeflenmiştir. İlk eğitimler Mart 2005'de başlamış ve 370 kişi sertifika almıştır. Bunlardan 200'ü konfeksiyon sektöründe iş bularak çalışmaya başlamıştır. Kasım 2006'ya kadar eğitim gören kişi sayısı 700'e ulaşmıştır.

2 - Tarıma Dayalı Sanayi ve Sarımsak Sektörünün Geliştirilmesi - Adıyaman Tut İlçesi

3 - GAP Bölgesi'nde Kadın Girişimciliğinin Geliştirilmesi

Proje kapsamında 'GAP Bölgesinde Kadın Girişimciliği' isimli bir çalışma yayınlanmıştır. Her GİDEM Ofisi kendi illerinde eğitim faaliyetleri ile tavsiye ve yönlendirme hizmetlerini vermeye başlamıştır.

4 - Dicle Üniversitesi Girişimcilik Merkezi (DÜGİMER)

Dicle Üniversitesi, Diyarbakır Ticaret Odası, KOSGEB ve Diyarbakır Ticaret Borsası işbirliği ile üniversite öğrencilerinin girişimcilik bilgi temelini oluşturmak üzere kurulmuştur.

5 - Diyarbakır'da Mermer Sektörünün Geliştirilmesi

6 - Mardin'de Atıl Yatırımların Değerlendirilmesi

7 - Tarıma Dayalı Sanayi Mardin'de Ev Şarapçılığının Geliştirilmesi (Mayıs 2006 itibariyle tamamlanmıştır)

8 - Gümüş Telkari El İşçiliğinin Geliştirilmesi (Mayıs 2006 itibariyle tamamlanmıştır)

9 - Tarıma Dayalı Sanayi ve Ekolojik Tarımın Geliştirilmesi

10 - Tarıma Dayalı Sanayi ve Tıbbi ve Aromatik Bitki Sektörü

11 - Kurutulmuş Gıda Sektörünün Geliştirilmesi

Kümelenme Çalışmaları

GAP Bölgesi için öncelikli olan ve gelecek vaat eden sektörlerin rekabet edebilirliklerinin artırılması amacıyla kümelenme çalışmaları başlatılmıştır.

Adıyaman-tekstil sektörü - Analiz ve haritalama tamamlandı, Küme Geliştirme çalışmaları devam ediyor.

Şanlıurfa-Organik Tarım - Analiz tamamlandı.

Diyarbakır-Mermer Sektörü - Analiz tamamlandı.

Mardin Gıda Sektörü - Analiz tamamlandı Küme geliştirme çalışmaları devam ediyor.

GİDEM Hibe Programı:

GAP Bölgesi'nde yer alan KOBİ'leri temsil eden sivil toplum kuruluşları vasıtasıyla KOBİ'lerin rekabet seviyelerini yükseltmeye, onların karşılayamayacakları girdi maliyetlerini düşürmeye, satışlarını, ihracat ve istihdam kapasitelerini geliştirmeye yönelik projelere maddi destek sağlamak amaçlanmıştır. Hibe çağrısı 2 Temmuz 2006 tarihinde yapılmış, 2 Ekim 2006 tarihinde başvurular toplanmıştır. GAP-GİDEM Hibe Programı 2.2 milyon Avro olup, çağrıya 17 proje başvurmuştur. Bu projelerden 6'sının desteklenmesine karar verilmiştir.

Bölge'de Özel Sektör Yatırımlarının Teşviki Amacıyla Yapılan Yayın Çalışmaları

- ☛ GAP Yatırımcı Rehberi
- ☛ Devlet Yardımları
- ☛ Proje Profilleri
- ☛ Bölgesel Kalkınmada Arayışlar: Yeni Kalkınmacılık
- ☛ Kümelenme Raporları
- ☛ GAP Bölgesi'nde Kadın Girişimciliğin Geliştirilmesi
- ☛ Organik Tarımın Geliştirilmesi ve Pazarlanması
- ☛ GİDEM Broşürleri
- ☛ GİDEM Aylık Bültenleri (İngilizce-Türkçe üç ayda bir yayınlanmaktadır)

GAP'ın Yatırım Fırsatlarının Ulusal ve Uluslararası Platformlarda Tanıtımı

Bölge'nin yatırım ortamının ve yatırım potansiyelinin yerli ve yabancı yatırımcılara tanıtılması, ortak yatırım imkanlarının araştırılması, ulusal ve uluslararası düzeyde karşılıklı ekonomik ve ticari ilişkilerin kurulabilmesi ve geliştirilmesi amacıyla forumlar ve toplantılar düzenlenmektedir.

- ☛ GAP I. İş ve Yatırım Forumu TOBB, TÜSİAD, MÜSİAD ve TÜGİAD'ın da katılımıyla 14 Mayıs 2005'te Şanlıurfa'da gerçekleştirilmiştir.
- ☛ GAP Turizm Zirvesi Türkiye Turizm Yatırımcıları Derneği işbirliğinde 20 Kasım 2005 Tarihinde Mardin'de düzenlenmiştir
- ☛ I.Ortadoğu Ekonomik İşbirliği Forumu GAP İdaresi ile Diyarbakır Sanayi ve Ticaret Odası'nın işbirliğinde 2 Ekim 2005 Tarihinde Diyarbakır'da düzenlenmiştir.
- ☛ Avrupa'da Yaşayan Genç İşadamlarımızın I. GAP Buluşması GAP İdaresi ile Türkiye Genç İşadamları Derneği (TÜGİAD)'nin işbirliği ve Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın katkılarıyla 26 Kasım 2005'te Gaziantep'te, II. GAP Buluşması ise 3-6 Kasım 2006 tarihleri arasında Şanlıurfa'da gerçekleştirilmiştir.
- ☛ Dışleri Bakanlığı koordinasyonunda Türkiye'nin iş ve yatırım ortamının tanıtımı amacıyla düzenlenen yurt dışı programlar çerçevesinde Fransa, Avusturya, Almanya, Japonya, Umman, Suudi Arabistan, Kuveyt, Çin, Avustralya-Yeni Zellanda, Malezya, Tayland ve Amerika'daki toplantılara katılım sağlanarak GAP ve Yatırım Fırsatları hakkında detaylı bilgi verilmiştir.
- ☛ Mardin Sanayi Vizyonu Oluşturma Çalışmaları ve Sanayi Platformu, sanayiciler, STK ve medya temsilcilerinin katılımıyla 23 Aralık 2004 tarihinde Mardin'de gerçekleştirilmiştir.
- ☛ 2 Mayıs 2006 tarihinde Dubai'de yapılan "Dubai Turizm Fuarı"na (Arabian Travel Market), Bölge'ye turist ve yatırımcı çekilmesi amacıyla katılmıştır.
- ☛ "GAP için 9 İlden 90 İşadamının Buluşması" 14 Kasım 2006 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilmiş; toplantıda özel sektör temsilcilerinden oluşan bir "GAP Kalkınma Platformu" oluşturulmuştur.

GAP BÖLGESİ'NE YAPILAN ZİYARETLER

	HEYET	KİŞİ
Yerli	542	15 299
Yabancı	523	4 260
Yerli Basın	88	461
Yabancı Basın	140	568
TOPLAM	1 293	20 588

TARIMSAL FAALİYETLER

GAP İdaresi, Bölge'de sulamanın başlamasıyla birlikte sulu tarımdan elde edilecek faydanın azamiye çıkartılması amacıyla "Sulama Sistemlerinin İşletme, Bakım ve Yönetimi Projesi"ni uygulamaktadır.

Bilinçsiz sulama nedeniyle tarımsal alanlarda meydana gelebilecek tuzlanma ve çoraklaşma sorununu önlemek için çiftçiye ekimden hasada kadar tarla başında eğitim vermek üzere Tarım Bakanlığı, İl Özel İdareleri, Harran Üniversitesi ve Araştırma Enstitüsü ile işbirliği içinde oluşturulan teknik ekiple "Uygulamalı Tarımsal Yayım ve Eğitim" çalışmaları yapılmaktadır.

Tarım ve Köyleri Bakanlığı ile işbirliği içinde "GAP Bölgesi İl Ekosistemlerine Uygun "Katmadeğeri Yüksek Tarımsal Ürünlerin Belirlenmesi" çalışması tamamlanmış ve her il için bir rapor hazırlanmıştır.

GAP Bölgesi'nin sahip olduğu tarımsal üretim potansiyelini sürdürülebilir olarak kullanacak tarımcıları yetiştirmek amacıyla Lider Çiftçi Yetiştirme Programı gerçekleştirilmekte, her yaz dört dönem halinde 12-16 yaş gurubu çocuklara eğitim verilmektedir.

"Sulama Dışı Alanlarda Halkın Gelir Düzeyinin Artırılması Projesi" kapsamında Valilikler ile işbirliği içerisinde örnek bahçe tesisi, yabancı ağaç aşılması, arıcılık, su ürünleri, yüksek tünel, sözleşmeli hayvancılık, kümes hayvancılığı gibi faaliyetler yürütülmektedir.

"GAP Bölgesi'nde Hayvancılığın Geliştirilmesi Projesi" Şırnak, Mardin, Batman ve Kilis'de uygulanmakta, "Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Projesi" kapsamında GAP illerinde rekreasyon amaçlı ağaçlandırma ve mera ıslahı çalışmaları yapılmaktadır.

Merkez Köy ve Köye Dönüş Kırsal Kalkınma Projesi pilot olarak seçilen Batman, Siirt, Şırnak illerinde uygulanmaktadır.

TARIMSAL ARAŞTIRMA ve UYGULAMA PROJELERİ

Su Kaynakları

Ekonomik Etüdler

Araştırma

Ormancılık

Lider Çiftçi Yetiştirme

Sulama Dışı Alanlar

Kırsal Kalkınma

Hayvancılık

SOSYAL GELİŞMEYE İLİŞKİN ÇALIŞMALAR

GAP İdaresi, ilgili kurum, yerel yönetim ve STK'larla işbirliği içinde sosyal altyapının geliştirilmesine, kadınların, gençlerin ve çocukların toplumsal kalkınmaya aktif katılımlarını sağlamaya yönelik faaliyetler yürütmektedir.

Bölge'deki genç kız ve kadınların durumlarının iyileştirilmesine yönelik sosyal ve gelir getirici beceri kazandırıcı programların yürütüldüğü 29 Çok Amaçlı Toplum Merkezi (ÇATOM), faaliyetlerini 9 ilde sürdürmektedir. Bugüne kadar yaklaşık 120 bin kişiye ulaşılmıştır.

- ÇATOM'larda gerçekleştirilen düzenli programlara 2007 yılına kadar 29 165 genç kız ve kadın katılmış, diğer etkinlik ve hizmetlerden 224 900 kişi faydalanmıştır.
- Düzenlenen gelir getirici programlara her yıl ortalama 3.000'in üzerinde genç kız/kadın katılmakta; üretilen ürünler sipariş üzerine, sergi, kermes, fuar vb. yollarla satışa sunulmaktadır. ÇATOM'larda ürün satışı yoluyla son 4 yılda toplam 490 403 YTL gelir elde edilmiştir.
- ÇATOM'larda son 4 yılda 616 katılımcı dikiş atölyesi, tezgahçılık, tekstil atölyesi, YİBO'lar, usta öğretici, kuaförlük, valilik, belediye, avukatlık bürosu, turizm şirketi, çocuk bakıcılığı vb alanlarda iş bularak çalışmaya başlamıştır.
- Son 4 yılda 57 ÇATOM katılımcısı tarafından bireysel ya da ortaklık şeklinde 37 işyeri açılmıştır.
- "Haydi Kızlar Okula" kampanyası ve açık ilköğretime yönlendirme çalışmaları ile toplam 576 çocuk okula yönlendirilmiştir.
- Yoksul ailelerin kız çocuklarına eğitim bursu sağlanmasına aracılık edilmiş ve bu şekilde burs verilen öğrenci sayısı 700'ü geçmiştir.

SOSYAL AMAÇLI PROJELER

Çok Amaçlı Toplum Merkezleri (ÇATOM)

Gençlik için Sosyal Gelişim Projesi

Sokakta Çalışan Çocukların Rehabilitasyonu

Çocuk Okuma Odaları

Halk Sağlığı Projesi

Merkez Köy ve Köye Dönüş Kırsal Kalkınma Projesi

2005 yılı içinde ÇATOM'larda dernekleşme süreci başlamış ve 5 ilde (Batman, Mardin, Adıyaman, Şanlıurfa, Kilis) ÇATOM dernekleri kurulmuştur.

Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Şanlıurfa, Mardin, Şırnak, Kilis ve Siirt'te açılan 9 Gençlik ve Kültür Evi'nde sosyal, eğitsel ve kültürel faaliyetler ile kapasite artırıcı etkinlikler yürütülmekte, gençlerin toplumsal kalkınmada rol almalarına destek sağlanmaktadır. Mayıs 2007 itibariyle 75 119 gence ulaşılmıştır. Projenin ekonomik boyutunda Siirt'te 600 kişiye iş

garantili meslek eğitimi programı başlatılmıştır. Kursiyerlerin en az % 30'u bayanlardan oluşmaktadır. Batman 873, Şanlıurfa 650, Gaziantep 821 olmak üzere toplam 6-14 yaş arası 2.344 çocuğa ulaşılmıştır. Proje 13 Temmuz 2006'da tamamlanmıştır

Sokakta çalışan çocukların eğitime kazandırılması ve zaman içinde sokaktan kurtarılması amacıyla Adıyaman ve Diyarbakır'da başlatılan **Sokakta Çalışan Çocukların Rehabilitasyonu Projesi** Gaziantep, Batman ve Şanlıurfa'da da uygulanmakta, kurulan merkezlerde çocuklara yönelik sosyal ve eğitsel ortamlar oluşturulmaktadır. Batman: 873, Şanlıurfa: 650, Gaziantep: 831 olmak üzere toplam 6-14 yaş arası 2.344 çocuğa ulaşılmıştır. Proje Temmuz 2006'da tamamlanmıştır.

Çocukların eğitime devamlılığını ve okul başarısını artırmak amacıyla **6 ilde kurulan 13 Çocuk Okuma Odası**'nda erken çocukluk programları, eğitim programları, sanatsal ve kültürel programlar ve spor faaliyetleri yürütülmektedir. Kurulan 13 Çocuk Okuma Odasından 6'sı Frito Lay Türkiye firmasının katkıları ile kurulmuştur. 2003 yılında kurulmaya başlanan Çocuk Okuma Odalarında Aralık 2006 itibariyle 7 000 çocuğa ulaşılmıştır.

Sokakta Çalışan Çocukların Rehabilitasyonu Projesi kapsamında 25 Ocak 2006 tarihinde başlatılan **"Velim Olur musun ?"** kampanyası ile kısa sürede Şanlıurfa, Gaziantep, Batman illerinde 1.893 çocuğa ulaşılmıştır. Kampanyanın 2. Aşaması 10 Mart 2006 tarihinde başlamıştır. 2. Aşama SHÇEK ve ILO ile yürütülmüş olup ilk aşama ile birlikte toplam $1.893 + 1.186 = 3.079$ çocuğa ulaşılmıştır. Kampanya Eylül 2006 tarihinde ILO ve SHÇEK'na devredilmiştir.

Halk Sağlığı Projesi kapsamında 2 alt proje yürütülmektedir.

- **Sıtma Kontrol Çalışmalarının Güçlendirilmesi Projesi** - Diyarbakır ve Batman illerinde Sağlık Bakanlığı ile işbirliğinde uygulanmış ve 2005 yılında tamamlanmıştır. Proje ile ilgili yapılan çalışmalar sonucunda sıtma vaka sayısında %44.40'lık düşüş sağlanmıştır. Ayrıca 2004 yılında Türkiye'de ki sıtma vaka sayısı 5 302'ye düşürülmüştür. Bu sonuç son 30 yılın en düşük rakamıdır.
- **Topluma Dayalı Ana Çocuk Sağlığı Projesi** - Batman merkez, Siirt merkez, Şırnak Cizre ve İdil, Adıyaman Kahta, Mardin Merkez olmak üzere 6 ayrı il ve ilçe merkezinde yürütülen proje kapsamında Siirt Merkez ve Şırnak Cizre'deki faaliyetler tamamlanmıştır. Gerçekleştirilen saha çalışmalarlarıyla kadınlara ateş, ilk yardım, gebelikte beslenme, bebek beslenmesi, AP yöntemleri vb konularda bilgi verilmiş; Siirt Merkez'de 3 075, Şırnak Cizre'de 4 924 Şırnak Dil'de 4 490, Adıyaman Kahta'da 952 Batman Merkez'de 3 711 kadına ulaşılmıştır.

ALTYAPIYA İLİŞKİN FAALİYETLER

GAP İdaresi, Bölge'de kırsal ve kentsel altyapının gelişmesine yönelik çalışmalar da gerçekleştirmektedir.

- Fiziki Planlama Çalışmaları kapsamında halihazır harita alımı ve imar planlama işleri yapılmaktadır.
- Akçakale ve Ceylanpınar Kanalizasyon ve Arıtma Tesisleri tamamlanmıştır. Kahta Kanalizasyon ve Arıtma Tesisleri inşaatı kapsamında kanalizasyon inşaatı tamamlanmış olup, arıtma tesisi inşaatı devam etmektedir.
- GAP İdaresi'ne ait sondaj makinesi, ilgili valiliklerle imzalanan protokol çerçevesinde susuz yerleşimlerin sağlıklı içme suyuna kavuşturulması amacıyla kullanılmaktadır. Adıyaman, Batman, Kilis, Mardin, Şanlıurfa ve Şırnak illerinde 1998-2006 dönemi itibariyle toplam 314 kuyuda 66 399 m sondaj yapılmıştır.

GAP Bölgesi Katı Atık Yönetimi Projesi kapsamında; Adıyaman ve Siirt ve Batman Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi Uygulama Projeleri tamamlanarak Belediyelerine teslim edilmiştir. Halen Kilis, Nizip, Bismil Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi Uygulama Projelerinin hazırlanması işleri devam etmektedir.

HARİTA ÇALIŞMALARI

92 yerleşim yerinin harita alımı yapıldı

İMAR PLANLAMA ÇALIŞMALARI

61 yerleşimin imar planı yapıldı. 3 adet imar planı yapım aşamasında

9 yerleşimin çevre düzeni planı yaptırılmıştır

KANALİZASYON ve ARITMA TESİSİ PROJELERİ

3 yerleşim Akçakale tamamlandı

Ceylanpınar tamamlandı

Kahta; Kanalizasyon tamamlandı, Arıtma tesisi % 35

KATI ATIK DEPOLAMA ALANLARI

10 yerleşim

GAP İdaresi, çevre boyutunu, bölgesel kalkınmanın entegre bir parçası olarak ele almakta ve sosyo-ekonomik gelişme için alınan diğer tedbirlerle uyum içinde kapsamlı bir yaklaşım benimsemektedir. Aynı zamanda, GAP'ın çevreye etkilerinin olumlu ve olumsuz yönlerini dikkate almak, olumlu gelişmelerden yararlanmak; olumsuz gelişmelere karşı tedbir almak ve hazırlıklı olmak ve sürdürülebilir kalkınma sağlanırken, çevre korumanın, kalkınma sürecinden bağımsız değil bunun bütünleşen bir parçası olduğunu kabul etmek GAP'ın amaçları arasında yer almaktadır. Bu kapsamda, Başkanlığımız tarafından bugüne kadar yürütülmüş olan bazı çevre projeleri şunlardır; GAP Bölgesi Yaban Hayatı Projesi, GAP Biyolojik Çeşitlilik Araştırma Projesi, GAP Bölgesi'nin Günümüzdeki ve Yakın Gelecekteki İklim Durumunun İncelenmesi Projesi, Mardin ve Adıyaman Çevre Eğitimi Projeleri, Adıyaman Eko-Kent Planlama Projesi'dir.

HASANKEYF

GAP İdaresi, Hasankeyf sit alanındaki bütün kültür varlıklarının tespiti, rölöve, topografik, jeolojik ve jeoteknik çalışma, haritalama projelerinin gerçekleştirilmesi, kültür tabakalarının arkeolojik kazılarla ortaya çıkarılması, koruma projeleri, taşınabilir olan kültür varlıklarının taşınması, belgelenmesi ve yayınlanması çalışmalarına yönelik olarak, 1991 yılından beri, Devlet Yatırım Programı'nda yer aldığı ölçüde, "Hasankeyf Tarihi ve Arkeolojik Sit Alanı, Araştırma, Kazı ve Kurtarma Projesi"ne maddi destek sağlamaktadır.

Dış Kaynaklı Projeler

Sürdürülebilir Kalkınma Programı

UNDP, İsviçre Kalkınma Teşkilatı ve diğer uluslararası kuruluşların ortak finansmanı ile uygulanan 5.9 milyon ABD Doları tutarındaki Sürdürülebilir Kalkınma Programı 33 alt projeden oluşmaktadır. Birinci aşamasında 12 proje gerçekleştirilmiş olan programın ikinci aşaması kapsamında uygulamaya konulan üç alt proje şunlardır;

- Kadınların sosyo-ekonomik durumunun güçlendirilmesi
- Sokakta çalışan çocukların rehabilitasyonu
- Gençlerin sosyo-ekonomik gelişimi

AB - GAP Bölgesel Kalkınma Programı

Toplam finansman tutarı 47 milyon Avro olan AB - GAP Bölgesel Kalkınma Programı, Bölge nüfusunun ekonomik ve sosyal koşullarının iyileştirilmesini hedeflemekte; aynı zamanda bölgesel gelişmişlik farklarının azaltılması, üreticilerin kapasitelerinin geliştirilmesi, istihdamın artırılması, sürdürülebilir ekonomik kalkınmanın sağlanması gibi ulusal program hedeflerini de önemli ölçüde desteklemektedir. Program üç bileşenden oluşmaktadır ve Kasım 2007'de sona erecektir.

- Kültürel Mirasın Geliştirilmesi - 31 proje gerçekleştirilmiştir.
- Kırsal Kalkınma Projesi - 84 proje hibe desteğinden yararlanmıştır.
- Küçük ve Orta Ölçekli Girişimcileri Destekleme Projesi

SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA PROGRAMI

GAP Bölgesi'nde Entegre Bölge Kalkınmasının Güçlendirilmesi ve Sosyo-Ekonomik Eşitsizliğin Azaltılması

(Program Bütçesi milyon ABD \$)

GAP İdaresi 1.900

UNDP 1.300

İsviçre Hükümeti 2.200

Fransız Hükümeti 540

Kanada Hükümeti 20

GAP BÖLGESEL KALKINMA PROGRAMI

GAP İdaresi-Avrupa Birliği	47 milyon Avro
Kırsal Kalkınma	24 milyon Avro
Kültürel Mirasın Geliştirilmesi	15 milyon Avro
Küçük ve Mikro Ölçekli Girişimlerin desteklenmesi	7.6 milyon Avro

Uluslararası Kuruluşlarla İşbirliği Anlaşmaları

GAP İdaresi, çeşitli uluslararası kuruluşlar, STK'lar ve üniversitelerle entegre bölgesel kalkınma sürecinde bilgi ve deneyimlerin karşılıklı paylaşımı, uzman değişimi ve teknoloji transferi amaçlı işbirliği çalışmalarını yürütmektedir. ABD, Mısır, Suriye, İsrail, İtalya gibi ülkelerin kurum, kuruluş ve üniversiteleri ile işbirliği protokolleri imzalanmıştır.

TVA (Tennessee Vadisi Otoritesi-ABD)
PHI (Packard Beşeri İlimler Enstitüsü -ABD)
TOSKA (Mısır Güney Kalkınma Vadisi)
CHIEAM-BARI (Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü-İtalya)
(Vardar Vadisi Projesi) Makedonya
GOLD (Suriye Sulama Bakanlığı Arazi Islah Müessesesi)
MASHAV (İsrail Dışişleri Bakanlığı Uluslararası İşmerkezi)
ICARDA (Kurak Alanlar Uluslararası Araştırma Merkezi-Suriye)
IWMI (Uluslararası Su Yönetimi Enstitüsü-Sri-Lanka)
ASU (Arizona Eyalet Üniversitesi-ABD)
HasNa (ABD)
SDSU (San Diego Eyalet Üniversitesi-ABD)
KSU (Kent Eyalet Üniversitesi-ABD)
PSU (Portland Eyalet Üniversitesi-ABD)
OSU (Oklahoma Eyalet Üniversitesi-ABD)
TSU (Teksas Eyalet Üniversitesi-ABD)

GAP İDARESİ TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLEN EĞİTİMLER (2000-2007)

Eğitim Programı Sayısı	68
Ulusal	9
Bölgesel	34
Uluslararası	25
İşbirliği Yapılan Kurum Sayısı	76
Yerli	48
Yabancı	28
Katılımcı Sayısı	4573
Yerli	4 308
Yabancı	265

GAP Ulusal ve Uluslararası Eğitim Programları

2000-2005 yılları arasında 22 bölgesel, 7 ulusal ve 19 uluslararası olmak üzere toplam 48 eğitim semineri ve çalışma ziyareti düzenlenmiş olup, toplam 3 708 katılımcıya ulaşılmıştır.

- ☛ Basınçlı Sulama ve Gübreleme Eğitimi
- ☛ Tarım Ürünlerinin Uluslararası Pazarlanması Eğitimi
- ☛ Avrupa Birliği Uyum Süreci ve Yerel Yönetimler
- ☛ Endüstriyel Atıksu İzleme ve Kontrolü
- ☛ Sulama Yönetimi
- ☛ Kadın Lider Yetiştirme Programı
- ☛ Tarım Kampı

GAP İDARESİ'NİN TEMEL GÖREVLERİ

İzleme-Değerlendirme ve Koordinasyon

GAP İdaresi, asli görevi olan bölgesel kalkınmayı "izleme, değerlendirme ve kurumlararası koordinasyonu sağlama" görevini en etkin şekilde yerine getirmek ve bölgesel kalkınmayı en kısa sürede gerçekleştirmeye yönelik tedbirleri zamanında almak amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Bölge'de GAP kapsamında 40 farklı kamu kurum ve kuruluşu tarafından 300'e yakın yatırım projesi yürütülmektedir. Kamu kurumları, özel kesim, yerel yönetimler, sivil toplum örgütleri ve üniversitelerle beraber, Bölge'de gerçekleşen tüm yatırım/faaliyetlerin sektörler itibariyle izlenmesi ve değerlendirilmesi çalışmaları yürütülerek, sorun ve darboğazlar kurumlarla işbirliği içinde belirlenmekte, öncelikli ve koordinasyon gerektiren konular GAP Yüksek Kurulu'nda görüşülerek karara bağlanmaktadır.

Ulusal ve Uluslararası Sermayenin Bölge'ye Çekilmesi

GAP Bölgesi'nde özel kesim yatırımlarının gelişmesi ve uygun yatırım ortamının oluşturulması çerçevesinde; GAP Bölge Kalkınma Planı'nın özel sektöre yönelik hedeflerinin gerçekleşmesinin sağlanması, Bölge yatırım ortamının periyodik olarak analiz edilmesi, Avrupa Birliği'ne katılım sürecini izleyerek, GAP Bölgesi'ne ilişkin değerlendirmelerin gerçekleştirilmesi ve program hazırlayarak uygulanması, ilgili kamu kuruluşları ile dış ticaret ve yatırım mevzuatı uygulama esasları konularında temaslarda bulunarak, sonuçlarının bölge girişimcilerine aktarılması çalışmaları yürütülmektedir.

Sosyo-Ekonomik Gelişmeye Yönelik Çalışmalar

Bölge'nin ekonomik gelişmesine yönelik olarak tarım, çevre, kültür, turizm ve altyapıya ilişkin etüd-proje, model ve uygulama projelerinin yürütülmesinin yanı sıra sosyal gelişiminin de sağlanması, sosyal altyapının iyileştirilmesi, Bölge'deki kadınların, gençlerin ve çocukların toplumsal kalkınmaya katılımlarının sağlanması amacıyla da projeler yürütülmektedir.

GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

BAŞKANLIK

**Willy Brandt Sokak No:5
06680 Çankaya
ANKARA
Tel: +90 312 442 23 24
Faks: +90 312 440 13 84
gap@gap.gov.tr**

BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

**Şanlıurfa Tünel Çıkış Ağızı
P.K. 155 63000
ŞANLIURFA
Tel: +90 414 347 93 90
Faks: +90 414347 94 55**